

Saatja: Pavel Kotkin <pavel@amlcompliance.eu>

Saadetud: 05.04.2022 17:15

Adressaat: RAB rahapesu <info@fiu.ee>

Teema: Selgitustaotlus

Manused: image001.png; image002.png

Rahapesu Andmebüroo

Pronksi tn 12, 10117 Tallinn

Vastavalt Märqukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse § 3 valitsusasutus, valla- või linnavalitsus, osavalla ja linnaosa valitsus või valla- või linna ametiasutus annab tasuta selgitusi tema poolt välja töötatud õigusaktide või nende eelnõude, asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ja asutuse pädevuse kohta.

1. Rahapesu Andmebüroo on koostanud juhendi virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusloa taotluse või muutmise taotluse esitamiseks. Juhendi kohaselt RAB kontaktisik peab olema virtuaalvääringu teenusepakkuja juures tööle töölepingu alusel.

2. Selline RAB seisukoht ei ole meie arvates kooskõlas jõustunud seaduse ametlike selgitustega, mis on saadaval <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/ffe848a6-7b78-43cf-b106-720915882205/Rahapesu%20ja%20terrorismi%20rahastamise%20t%C3%B5kestamise%20seaduse%20ja%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus>

Seletuskirja Lisa 3 järgi (Eelnõu väljatöötaja selgitused, lk 10) on sõnaselgelt öeldud, et

*„Algselt muudeti seadust, kehtestades kontaktisikule kõrgendatud nõuded ja võimalus krediidi- ja finantseerimisasutustel vajadusel seda teenusena osta. **Muudatus ei välista kontaktisiku teenuse kasutamist**, kuid arvestades virtuaalvääringu teenuse pakkujate sektori keerukust ja kõrgeid riske on vajalik tagada kontaktisiku kõrge pühendumus. Täienduse eesmärk on tagada, et kontaktisikul või vastava struktuuriüksuse juhil oleks reaalne seoses virtuaalvääringu teenuse pakkujaga, sh teadmised virtuaalvääringu teenuse pakkuja tegevusest ja ligipääs virtuaalvääringu teenuse pakkumisega seonduvatele andmetele. Nõude eesmärk on vältida olukorda, kus pakutakse kontaktisiku teenust, mille tulemusel üks isik on kümnete virtuaalvääringu teenuse pakkujate kontaktisik. Kui kontaktisik on deklareeritud kontaktisikuks mitmes ettevõttes, siis ei ole võimalik tagada konfidentsiaalsust suhtluses järelevalve- ja õiguskaitseasutustega. Samuti on olnud juhtumeid, kus kontaktisikuks on variisik, kes ei tea ettevõtte tegevusest midagi. Ettevõtte tegevuse kontrollimisel peab isik, kellel ei ole tugevat seost ettevõtjaga, igakordselt ise kellegi käest juurde küsima infot, millele tal peaks olema oma töökohast tulenevalt otse ligipääs. Selline olukord aeglustab mitte ei kiirenda järelevalveasutuse ja kohustatud isiku vahelist suhtlust“*

3. Seaduse teksti väljatöötajate kavatsuseks ei ole olnud kehtestada nõue, et kontaktisiku ülesandeid saab täita üksnes töölepingu vormis. Muidu oleks selline nõue expressis verbis kirja pandud.

RAB büroo juhendis olev kommentaar, et muus vormis kui töölepingu vormis kontaktisiku ülesannete täitmine ei võimalda lepingu lõpetamist, ei ole kooskõlas kehtiva õigusega. RAB kommentaariks on, et RahaPTS § 17 lg 6 sätestab, millised võivad olla tagajärjed kontaktisikukandidaadi mittesobivusel. Kui RAB tuvastab, et kontaktisikukandidaadi maine ei ole laitmatu, on kohustatud isikul õigus lõpetada isikuga tööleping.

Siinkohal juhime RAB tähelepanu õiguslikule regulatsioonile, mille kohaselt töölepingu lõpetamine on võimalik ka katseaja ebarahuldavate tulemuste tuttu, st et tööd alustav isik ei saa oma ülesandeid täita. Juhul aga kui teenust osutatakse teenuselepingu alusel, on võimalik teenuseleping hõlpsasti lõpetada VÕS sätestatud tingimustel. Lepingu lõpetamine on võimalik ka poolte kokkuleppel või TLS § 88 alustel.

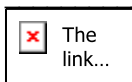
4. Lisaks, kui isik, kes vastab RahaPTS nõuetele otsustab asutada oma ettevõtte (usaldushalduse teenuse pakkuja RAB tegevusloa alusel) kus ta on ainuisikuliselt osanik ja juhatuse liige õigusteenuse osutamise eesmärgil, siis ta nagu ei saakski juhatuse liikme teenust ja RAB kontaktliku teenust sel juhul pakkuda, mis siis, et ta igati vastab seaduse nõuetele, sest ta peaks olema tööl töölepingu alusel kohustatud isiku ettevõttes üksnes selleks, et temaga saaks lõpetada lepingu „laitmatu maine“ puudumise pärast. Seejuures aga juhatuse liikmena ta saaks tegutseda edasi nt juhatuse liikme lepingu alusel mis ei ole tööleping. Lisaks eeltoodule on selge, et loakohustusega isiku puhul ei võeta tööle kedagi enne, kui võtmepersonal ei ole läbinud RAB kooskõlastusmenetluse. Ettevõtte ei pea olema huvitatud maksmata palka ja tööjõumakse töötajale mitme kuu jooksul kuniks pole selgunud töötaja sobivus RAB silmis.

Seepärast on arusaamatu RAB osutus üksnes sellise tõlgenduse kasuks, ning selline seisukoht on ilmselges vastuolus seaduse ametliku seletuskirjaga. Juhime RAB tähelepanu, et vastuvõetud õigusaktide seletuskirjad on esmaallikaks haldusasutustele seaduse rakendamisel. Lisaks läbis eelnõu ka RAB kooskõlastuse.

Eeltoodust tulenevalt palume selgitada:

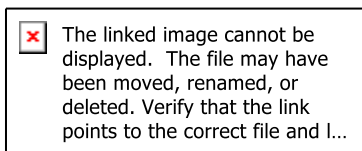
1. Millisel õiguslikul alusel RAB on kitsendanud seadusandja ametliku selgitust konkreetse nõude täitmise viiside kohta
2. Mis on õiguslikuks aluseks RAB väitele, et kontaktliku ülesandeid ei saa täita muus vormis kui üksnes töölepingu alusel kohustatud isiku ettevõttes
3. Miks ei saa füüsiline isik, kes on asutanud oma majandustegevuse teostamiseks äriühingu ja saanud RAB tegevusloa usaldushalduse teenuse pakumiseks, pakkuda antud teenust oma äriühingu kaudu kohustatud isiku ettevõttele
4. Milline on RAB poolt väljastatud juhendi õiguslik staatus turuosalistele, st kas seal sätestatud seisukohad õiguslikult prevaleeruvad seaduse teksti ees. Teisisõnu, kas RAB on võimalik oma juhendiga sätestada hoopis teistsugune seaduse tõlgendamine kui Riigikogu on seaduse menetlemisel ette näinud

Lugupidamisega,

Pavel Kotkin

Managing Director | Regulatory Compliance Associates

www.amlcompliance.eu

This email is only intended for the addressee.

The content of this email, including all attachments is confidential and includes privileged material.

If you are not the intended recipient, please do not forward or disclose this email, do not open any attachments or make copies or save this email anywhere. Please inform us about the error by returning

this email. Please then finally delete this email from your system. Thank you very much.